

САМООРГАНІЗАЦІЮ САМОСТІЯТЕЛЬНОЇ РАБОТИ БУДУЩИХ ІНЖЕНЕРОВ

Процес саморозвитку майбутніх фахівців є актуальною проблемою перестройки системи освіти. Це управляється процесом особистісних і професійних рис студентів. Важливим умовою реалізації педагогічного управління є наявність особистісних і професійних рис викладача (емпатія, комунікабельність, фасилітативність і інші).

Ключові слова: самоорганізація, самостійна робота, позитивне очікування.

Klochko V. I., Kolomiets A. A.

METHODOLOGY OF PEDAGOGICAL ACTIVITY OF THE TEACHER AS A FACTOR OF INFLUENCE ON THE SELF-ORGANIZATION OF INDEPENDENT WORK OF FUTURE ENGINEERS

The process of self-development of future specialists is an actual problem of the reconstruction of the education system. This is a managed process of personal and professional traits of the students. An important condition for the implementation of the educational management is the availability of personal and professional qualities of a teacher (empathy, communication skills, facilitating and others).

Keywords: self-organization, independent work, a positive expectation.

Стаття надійшла до редакції 06.04.15

УДК 378.14

*Козачко О.М., Козачко А.О.,
Вінниця, Україна*

КРИТЕРІЇ ТА РІВНІ СФОРМОВАНOSTI ПРОФЕСІЙНОЇ СПРЯМОВАНOSTI СТУДЕНТІВТЕХНІЧНИХ ВНЗ В ПРОЦЕСІ ВІВЧЕННЯ ІНЖЕНЕРНОЇ ГРАФІКИ

Постановка проблеми. В сучасному суспільстві виникає швидкий розвиток нових технологій в багатьох областях інженерної діяльності. Вимоги галузевих стандартів вищої освіти України передбачають серйозну графічну підготовку майбутніх фахівців, якість якої покликана забезпечити загальнотехнічна дисципліна «Інженерна графіка». Дана дисципліна формує систему загальнопрофесійних компетенцій, професійну спрямованість майбутніх фахівців, здатність до інженерної інноваційної діяльності та її конструювання, робить значний вплив на професійне і особистісне становлення майбутніх фахівців, сприяє розвитку їх просторової уяви, творчого і конструктивного мислення. Тому у студентів

технічних ВНЗ повинна бути чітко сформована професійна спрямованість, так як її присутність та висока стійкість буде позитивно впливати на майбутню професійну діяльність.

Ефективність професійної підготовки майбутнього фахівця та якість освіти загалом визначаються рівнем сформованості професійної спрямованості сучасного фахівця [1, с 36]. Визначити рівень сформованості професійної спрямованості студентів технічних ВНЗ можна завдяки критеріям, які пропонується визначити в цій роботі.

Аналіз останніх наукових публікацій. Аналіз психолого-педагогічних джерел свідчить про те, що проблема визначення критеріїв, показників та рівнів оцінки студентів до професійної діяльності висвітлюється у працях таких дослідників Н. Безгодова, Н. Бібік, В. Введенський, Т. Гороховська, М. Лісовий, В. Момот, А. Хуторський та ін. Разом з тим, у науковій літературі не розкрито критерії, показники та рівні формування професійної спрямованості студентів технічних ВНЗ в процесі вивчення інженерної графіки. Сучасна система освіти вимагає від майбутніх фахівців формування професійної спрямованості, що зумовило необхідність визначення критеріїв, рівнів та показників сформованості професійної спрямованості майбутніх інженерів в процесі вивчення інженерної графіки.

Мета статті полягає у визначенні основних критеріїв, показників та рівнів сформованості професійної спрямованості на прикладі студентів спеціальностей радіотехнічного профілю в процесі вивчення інженерної графіки.

Виклад основного матеріалу. Визначення критеріїв - одне із складних завдань педагогічної науки. У психолого-педагогічних дослідженнях для кількісної оцінки сформованості або розвитку якостей, умінь, навичок, компетентностей, спрямованості підготовленості обґрунтовується доцільність використання різних критеріїв. *Критерій* (від грец. *kriterion* - засіб для судження) - ознака, на основі якої здійснюється оцінка, визначення або класифікація; мірило оцінки [2]. У довідковій та спеціальній літературі критерій визначається як засіб для судження, ознака, на підставі яких здійснюється визначення або класифікація чого-небудь, мірило оцінки [3, 4, 5]. Питання критеріїв пов'язані із заходами підвищення ефективності професійної діяльності. Це питання про те, які параметри даного процесу необхідно вимірювати.

У своїй роботі ми виходимо з наступного визначення: критерій - це ознака, на підставі якого проводиться оцінка; засіб перевірки, мірило оцінки. Іншими словами – це сукупність відмінних ознак, що дозволяють здійснити оцінку сформованості професійної спрямованості студентів радіотехнічного профілю.

У нашому дослідженні ми виділяємо такі критерії оцінювання професійної спрямованості:

- мотиваційний;
- когнітивний;
- технологічний.

Мотиваційний критерій означає рівень сформованості професійної спрямованості особистості майбутнього радиста. Показниками мотиваційного критерію виступають: усвідомлення важливості професії радіоінженера, соціальна відповідальність; мотивація досягнення успіху та інтерес у професійній радіотехнічній діяльності.

Когнітивний критерій – рівень засвоєння майбутнім фахівцем набутих професійних знань. Показниками когнітивного критерію виступають: оволодіння професійно-значимими знаннями (фундаментальними, спеціальними, психолого-педагогічними, управлінськими, науково-методичними, предметними, технологічними, проєктувальними);

Технологічний критерій – рівень оволодіння уміннями та навичками, необхідними для професійної діяльності майбутнього радиста. Показниками технологічного критерію є оволодіння майбутніми фахівцями радистами вміннями роботи з інформацією, орієнтація на самовдосконалення в радіотехнічному проєктуванні через графічну візуалізацію задуму.

Розроблені тестові запитання та варіанти відповідей дозволило авторам виявити три рівня сформованості професійної спрямованості майбутнього радиста: високий, середній та низький.

Для низького рівня характерна сформованість компонентів професійної спрямованості, які не проявляються як інтегративна якість студента радиста, відсутня зацікавленість подальшому професійному розвитку, негативне ставлення, відсутність власних цілей та інтересу до вивчення технічних дисциплін (технічна безграмотність) та майбутньої професії радиста, слабка сформованість спеціальних знань, умінь та навичок, які не дозволяють повною мірою виконувати поставлені завдання, відсутність умінь і навичок володіння методами і механізмами творчого пошуку, навичок організації самостійної діяльності, у процесі навчання не проявляються творча активність, самостійність, слабке просторове і структурне мислення майбутніх радистів, конструкторські вміння та навички на рівні виконавця.

Студентам середнього рівня характерні: часткова сформованість окремих компонентів професійної спрямованості, присутньою мотивацією до професійної діяльності радиста, ситуативний прояв позитивних мотивів.

Певні спеціальні графічні знання, які дають можливість визначити спрямованість професійної діяльності власну стратегію поведінки в різних ситуаціях. Знання окремих, методів і механізмів винахідницької творчої діяльності. Низький рівень самостійності. Конструкторські вміння на рівні виконавця. включають уміння виконання ескізів і робочих креслень деталей і складальних креслень, аксонометричних проєкцій, макетування окремих елементів виробів.

Високий рівень характеризується сталим розвитком всіх компонентів професійної спрямованості, студент-радіст виступає суб'єктом діяльності зі стійкими професійними мотивами, інтересом і сформованими професійно значущими якостями, наявністю необхідних знань і саме освітніх умінь. Характеризується наявністю у студентів переконання в необхідності дисципліни «Інженерна графіка» геометричних знань і графічних умінь для професійної діяльності радіста. Розвинена система знань, вироблення власного стилю в галузі графіки, творче володіння конструкторсько-графічними вміннями та засобами, розвинене просторове і структурне мислення. Уміння організувати самостійну дослідницьку і проєктну діяльність радіста, вміння критично оцінювати результати діяльності. Конструкторські вміння на рівні керівника проєкту: пошукова дослідницька діяльність, проєктування базової форми, розробка загального вигляду виробу, моделювання виробу, вибір з'єднань, підготовка текстової документації, виконання креслень за допомогою AutoCAD.

Висновки та перспективи подальших досліджень. В роботі визначено сукупність критеріїв, показників та охарактеризовані рівні сформованості професійної спрямованості студентів спеціальностей радіотехнічного профілю в процесі вивчення дисципліни «Інженерна графіка». Дослідження професійної спрямованості студентів проводилась на основі мотиваційного, когнітивного та технологічного критеріїв. Запропоновані критерії, рівні та показники сформованості забезпечать можливість проведення моніторингових досліджень професійної спрямованості, яке і є перспективою подальших пошуків у цьому напрямку з метою визначення шляхів підвищення рівня професійної спрямованості майбутніх радістів у вищих технічних навчальних закладах.

Список літератури: 1. Ю.В. Рибалко Основні критерії, рівні та показники сформованості професійної компетентності майбутніх екологів / Ю.В. Рибалко// Духовність особистості: методологія, теорія і практика. – 2011. – №6. – С. 36. 2. Монахов Н.И. Изучение эффективности воспитания: Теория и методика. Опыт экспериментального исследования. - М.: Педагогика, 1981. - 144 с. 3. Большая советская энциклопедия: В 30 т. / Под ред. А.М. Прохорова. - М.: Советская энциклопедия, 1976. - Т. 24. - 608 с.

4. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. - К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005. - 1728 с.
5. Каджаспирова Г.М., Каджаспиров А.Ю. Словарь по педагогике - М.: ИКЦ «МарТ»; Ростов н/Д: ИЦ «МарТ», 2005. - 448 с.

Bibiliography (transliterated): 1. Yu.V. Rybalko Osnovni kryteriyi, rivni ta pokaznyky sformovanosti profesiyanoi kompetentnosti maybutnikh ekolohiv / Yu.V. Rybalko// Dukhovnist' osobystosti: metodolohiya, teoriya i praktyka. – 2011. – #6. – S. 36. 2. Monakhov N.Y. Yzuchenye effektivnosti vospytanyua: Teoryya y metodyka. Opyt eksperimental'noho yssledovanyua. - M.: Pedahohyka, 1981. - 144 s. 3. Bol'shaya sovet-skaya entsyklopedyya: V 30 t. / Pod red. A.M. Prokhorova. - M.: Sovet-skaya entsyklopedyya, 1976. - T. 24. - 608 s. 4. Velykyu tлумачnyy slovnyk suchasnoyi ukrayins'koyimovy (z dod. i dopov.) / Uklad. i holov. red. V.T. Busel. - K.; Irpin': VTF «Perun», 2005. - 1728 s. 5. Kadzhaspyrova H.M., Kadzhaspyrov A.Yu. Slovar' po pedahohyke - M.: YKTs «MarT»; Rostov n/D: YTs «MarT», 2005. - 448 s.

Козачко О.М., Козачко А.О.

КРИТЕРІЇ ТА РІВНІ СФОРМОВАНОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ ВНЗ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНЖЕНЕРНОЇ ГРАФІКИ

В статті визначенні критерії, рівні та показники сформованості професійної спрямованості студентів технічних ВНЗ в процесі вивчення дисципліни «Інженерна графіка». Дослідження проводилися на прикладі студентів спеціальностей радіотехнічного профілю. Сформованість професійної спрямованості визначено на основі виявлених показників мотиваційного, когнітивного та технологічного критеріїв.

Ключові слова: професійна спрямованість, критерії професійної сформованості, показники професійної спрямованості, рівні сформованості професійної спрямованості, інженерна графіка, студенти технічних ВНЗ.

А.Н. Козачко, А.А. Козачко

КРИТЕРИИ И УРОВНИ СФОРМИРОВАННОСТИ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ НАПРАВЛЕННОСТИ СТУДЕНТОВ ТЕХНИЧЕСКИХ ВУЗОВ В ПРОЦЕССЕ ИЗУЧЕНИЯ ИНЖЕНЕРНОЙ ГРАФИКИ

В статье определены критерии, уровни и показатели сформированности профессиональной направленности студентов технических вузов в процессе изучения дисциплины «Инженерная графика». Исследования проводились на примере студентов специальностей радиотехнического профиля. Сформированность профессиональной направленности определено на основе

выявленных показателей мотивационного, когнитивного и технологического критериев.

Ключевые слова: профессиональная направленность, критерии профессиональной направленности, показатели профессиональной направленности, уровни сформованности профессиональной направленности, инженерная графика, студенты технических вузов.

Kozachko O.M. , Kozachko A.O.

CRITERIA AND LEVELS OF PROFESSIONAL ORIENTATION FORMATION FOR STUDENTS OF TECHNICAL UNIVERSITIES IN THE STUDY OF ENGINEERING GRAPHICS

In this article the criteria, indicators and levels of professional orientation formation for students of technical universities in the study "Engineering Graphics" is determined. Research was conducted by students of radio engineering profile. Formation of professional orientation determined on the basis of identified indicators motivational, cognitive and technological criteria.

Key words: professional orientation, criteria of professional orientation, formation levels of professional orientation, engineering graphics, indicator of professional orientation, technical universities students.

Стаття надійшла до редакції 07.04.2015

УДК 378

*Монь А.О.
Київ, Україна*

ІДЕЇ НЕПЕРЕВНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У НАУКОВИХ ПОГЛЯДАХ О.Г. МОРОЗА

Постановка проблеми

Прискорений розвиток суспільства на початку нового тисячоліття обумовлює глибокі зміни в усіх сферах життя. На відміну від матеріальних товарів і послуг, першочергового значення набувають знання та вміння їх застосовувати у швидкоплинному середовищі. Зростає динамізм перебігу процесів та збільшується інформаційний потік. Темпи змін, що відбуваються, вимагають постійного самовдосконалення, підвищення професійної кваліфікації індивідуума. Виникли нові професії, змінивши вимоги до попередніх та ставши інтегрованими. Такі зміни є основою необхідності формування особистості, яка зуміє успішно жити в цих нових умовах, особистості творчої, відповідальної, здатної приймати конструктивні і компетентні рішення в різних сферах життєдіяльності.